nieuws

Nederlands stikstofplan oogst meer twijfels dan applaus

nieuws

Zes Nederlandse organisaties uit de landbouw, industrie en natuurbescherming hebben samen een plan uitgedokterd om de uitstoot van stikstof terug te dringen. Uit landbouwhoek wordt met scepsis gereageerd. Zo ontbreekt een onderbouwing en zijn de doelstellingen onhaalbaar, klinkt het.

26 MEI 2021 – LAATST BIJGEWERKT OM 27 MEI 2021 9:29

Lees meer over:
stikstof

Niet alleen in ons land, maar ook bij onze noorderburen worden hevige stikstofdiscussies gevoerd. Het Nederlandse parlement keurde er onlangs de nieuwe stikstofwet goed, met als doel om 26 procent minder uitstoot te hebben tegen 2030 en 50 procent minder tegen 2035.
Natuurmonumenten, Natuur en Milieu, LTO Nederland, VNO-NCW, MKB-Nederland en Bouwend Nederland komen nu met hun eigen plan op de proppen. Ze stellen voor dat de regering de komende negen jaar 1,7 miljard euro per jaar (in totaal € 15,3 miljard) uittrekt voor extra technische maatregelen, de uitkoop van piekbelasters en de verplaatsing van bedrijven uit de omgeving van kwetsbare natuurgebieden. Met deze maatregelen zou de stikstofuitstoot binnen de negen jaar met 40 procent kunnen dalen, krijgt de economie meer ruimte, wordt de natuur versterkt en krijgen landbouwers meer perspectief en draagvlak. Het plan is met andere woorden ambitieuzer dan wat de regering voorziet.
Het bedrag zou grotendeels naar de landbouw vloeien: 6 miljard euro voor innovaties, 5 miljard euro voor vrijwillige uitkoop of verplaatsing en 3 miljard voor agro-ecologische praktijken. Voor de versterking van natuurgebieden wordt 1 miljard euro vrijgemaakt.

Perspectief voor boeren

De Nederlandse landbouworganisatie LTO, die het plan mee bedacht, wil er de boeren terug perspectief mee geven. In Nederland liggen zo'n 2.100 veehouderijen naast een stikstofgevoelig Natura 2000-gebied. In het plan is alvast afgesproken dat de vrijgekomen landbouwgronden ook beschikbaar blijven voor de landbouw.
Daarnaast hameren de initiatiefnemers ook op het gebruik van concrete metingen om te bepalen of een bedrijf al dan niet een piekbelaster is. De stikstofdepositie zou dan berekend worden op basis van metingen in plaats van de huidige theoretische rekenmodellen.

Politiek blijft voorzichtig

Ontslagnemend landbouwminister Carola Schouten legt het voor aan het Nederlandse Planbureau voor de Leefomgeving om door te rekenen of de maatregelen ook de voorgespiegelde stikstofwinst opleveren.
Dat landbouworganisatie LTO Nederland samen met andere organisaties in de industrie, de bouw en de natuurbeweging tot een akkoord komt, wordt in Den Haag toegejuicht, bericht de Nederlandse nieuwssite Food & Agribusiness. De socialistische partij PvdA zegt dat “het getuigt van leiderschap dat LTO deze stap zet en wil praten over boeren die stoppen en extensiveren.” Eenzelfde geluid is te horen bij partijen zoals de ChristenUnie en CDA, en de liberale partijen VVD en D66.
Toch vragen ook verschillende partijen (SGP, BBB, VVD, CDA) naar de onderbouwing. Sommigen vinden de nieuwe uitstootdoelstellingen namelijk niet erg realistisch.

Voor het Christendemocratische CDA moet een stikstofplan kaderen in een bredere aanpak, waarbij ook mest en klimaat en de ruimtelijke inrichting van het land moeten worden betrokken. “Bovendien hebben boeren perspectief voor een langere termijn nodig. Een plan tot 2030 is mooi, maar daar kun je niet op investeren”, klinkt het.
De BoerBurgerBeweging, die bij de vorige verkiezingen voor het eerst opkwam en een zetel veroverde, staat niet te springen voor het plan. Kamerlid Caroline van der Plas zegt verbijsterd te zijn dat LTO met zo’n plan komt zonder onderbouwing en doorrekening. Volgens haar betekent dit plan een forse reductie van het aantal boerenbedrijven, met gevolgen voor alle sectoren daaromheen.

Landbouwsector reageert bits

Andere Nederlandse boerenbelangenorganisaties reageren overwegend kritisch op het voorstel voor de stikstofaanpak, vooral op de hoeveel stikstof die verminderd moet worden binnen de landbouwsector en de juridische houdbaarheid van het plan.
De Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) en Stichting Stikstofclaim missen vooroverleg met andere boerenbelangenorganisaties en hameren op de rechtszekerheid. Zolang die zekerheid er niet is, kan er niet gewerkt worden aan nieuwe plannen, luidt het.
Farmers Defence Force reageert furieus en zegt dat de LTO-leden de deal “voor eigen rekening mogen nemen.” De doelstelling zou bovendien volstrekt onhaalbaar zijn.
Agractie-voorzitter Bart Kemps reageert genuanceerder maar noemt de genoemde reducties in het voorstel eveneens ‘ambitieus en risicovol’, zeker in een tijdspad van 9 jaar. Hij ziet wel positieve elementen in het plan: het budget dat de overheid beschikbaar zou moeten stellen, dat het nemen van maatregelen betaald zal worden, en het feit dat grond beschikbaar zou blijven voor de landbouw.
NAJK, de Nederlandse organisatie van jonge boeren, is dan weer lovend over het feit dat LTO en de andere organisaties samen met een voorstel komen. “Aanval is de beste verdediging”, aldus voorzitter Roy Meijer, die aangeeft er respect voor te hebben dat LTO het aandurft om deze stap te zetten, maar vindt dat ze verder nog onvoldoende informatie hebben over wat dit betekent voor jonge boeren om een inhoudelijke reactie te geven.
Raadpleeg het volledige plan.

Bron: Food & Agribusiness / Nieuwe Oogst / Eigen verslaggeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |